

Fig. 1. Ydre, set fra nordøst. HJ fot. 1985. - Exterior seen from the north-east.

REERSØ KIRKE

Beboerne på halvøen Reersø ved Store Bælt, som har levet afsides og langvejs fra den østligt i sognet beliggende kirkeby, fik 1903-04 *en filialkirke* (indviet 10. juli 1904), som i hovedsagen bekostedes af staten.

Kirken ligger markant ved toppen af et højedrag nordligt i den gamle landsby. Kirkegården, der er anlagt på det østover stærkt faldende

de terræn, er o. 1940 udvidet mod nord.¹ Begge afsnit hegnes af hvidkalkede mure, hængt med indadvendte vingetegl. Hovedindgangen udgøres af to fladbuede portaler i vest, som flugter med og flankerer kirkens facade; åbningerne lukkes af rødmaledede trætræmefløje. - I nordøsthjørnet af kirkegårdens gamle afsnit er et hvidkalket, teglhængt *ligkapel*, ved hvis østre

flankemur der sekundært er tilbygget et *nødtørftshus*.

Kirken er opført af arkitekt Søren Lemcke (jfr. Vester Løve s. 1150) efter tegninger af professor Valdemar Koch (†1902). Bygningen består af femkantet apsis og et skib med tagtrytterlignende tårn over vestenden, hvori er afskiltet en forhal (våbenhus), flankeret af præsteværelse (nord) og fyrrum med trappe til loftsrummene og klokketårnet. Materialet er mursten, der over den blanke kløvstensokkel står hvidtet og hængt med røde vingeteg. Klokketårnet, hvis øvre del er en rødmalet tømmerkonstruktion med fladbuede åbninger, krones dog af skifer-tækket pyramidespir.

Muråbningerne er rundbuede, for skibets vedkommende i form af koblede vinduer, mens lysåbningerne i vestpartiet - bortset fra lunetten over indgangsdøren og et biforium under klokkestokværket - udgøres af ganske små vinduer. Murfladerne brydes endvidere af savskifter, som foruden soklens og gesimsernes vandrette linjer betoner vestfrontens skrå kamme.

Det *indre* dækkes af murede hvælv, femkantet i apsis, tøndeformet i skib og våbenhus. Hvælvene er lavtsiddende og får en særlig karakter ved, at stikkapper gennembyder dem ud for vinduerne. Skibets vægge opdeles tilsvarende af rundbuede vinduesnicher, og fra pillerne herimellem udgår vulster, der er videreført på hvælvet som dekorative gjordbuer. Overfor denne betoning af rummets lodrette akser står en fremhævelse af væggenes vandrette linjer gennem anbringelsen af en omløbende båndgesims (to vulster, skilt af glat murflade) i højde med vinduernes sål. De to hovedafsnit forbindes af den rundbuede apsisbue. Gulvene er belagt med rødgyldne sten på fladen med fuge. Den oprindelige kakkelovn afløstes o. 1955 af elektrisk opvarmning.

I korets vinduer er *glasmalerier*, forestillende korslammet, flankeret af de fire evangelister.

Inventaret er for væsentlige deles vedkommende samtidigt med selve bygningen og har bevaret sin egetræsådring, fremhævet af lidt grønt på lister og profiler.

På det oprindelige *alterbord*, en snedkret kasse med fyldinger, er 1981 opstillet en ny *altertavle*, et bronzerelief af Erik Warming, forestillende Peters fiskedræt; nederst læses med reliefversaler: »Kast Jeres garn ud« (Luk. 5,4). Den tidligere alterprydelse var et oprindeligt *†retabel*, flankeret af småspir og kronet af kors. I midtfeltet læstes med versaler: »Jeg er vejen, sandheden og livet ...« (Joh. 14,6).

Altørsølv. Kalken, fra 1716, har oprindeligt tilhørt et af flådens skibe og blev af Kultusministeriet overdraget Reersø kirke. Den er identisk med en kalk, der tilsvarende blev givet til Dråby nye kirke i Horns herred,² og ligesom den 19,5 cm høj, af vanlig barok form med cirkulær fod, cylinderformet skaft, der brydes af midtdelt, godronneret knop og bæger med ny hældetud. Under bunden er graveret nummer og vægtangivelse: »No 5=33 l(od) ½ q(uint)«. På fodens standkant ses fire stempler: mestermærke NI over 1713 (Bøje 304) for Niels Johnsen, gardeinmærke for Conrad Ludolf, Københavnsmærke 1716 og månedsmærke vædderen. Glat *disk*, 14,5 cm i tv. Under bunden stempel NP (eller R?).

Cylinderformet *oblatæske*, fra 1939, tv. 10 cm. På låget graveret græsk kors og med skriveskrift: »Reersø Kirke 1939« og »7 Kor. 11,23-24«. Under bunden fire stempler:³ mestermærke LG, muligvis for Laurits Theodor Grün, Københavnsmærke (19)39, gardeinmærke for Johs. Siggaard og stempel med Dansk Arbejde.

Alterkande, 1939, højde 15,5 cm. På låget graveret skriveskrift: »Reersø Kirke 1939« og »Matth. 26, 27-28«. Under bunden tre stempler: mestermærke et M?, som på kalken i Gørlev Valgmenighedskirke (s. 1215), Københavnsmærke (19)39 og gardeinmærke for Johs. Siggaard.

Ske, fra 1903, med tre stempler:³ mestermærke AF for A. Fleron, Københavnsmærke (19)03 og gardeinmærke for Simon Groth.

Alter stagerne, 37 cm høje, er formentlig oprindelige og flankerede tidligere en syvarmet *stage*, som nu er opsat på konsol på skibets nordøstre væg.

Fig. 2. Indre, set mod øst. HJ fot. 1985. - *Interior to the east.*

Den halvrunde *alterskranke* har udsavede balustre, som udvendig smykkes af malet blomsterornamentik (liljer).

Den nyromanske *font* er af grå kalksten med tovsnoning omkring mundingsranden. - *Dåbsfad*, af messing, tvm. 44 cm. I bunden drevet indvielses kors og på fanen fæstnet et skjold af sølv, hvorpå med graveret skriveskrift læses: »... og skænket til Reersø Kirke af Cilius Petersen, Blikkenslager, Kirke Helsing, 1904«. - *Dåbskande*, af tin, med fødder, formet som vinløv.

Prædikestolen ved skibets sydvæg er på fem fag med glatte, rundbuede fyldinger.

Stolestaderne har glatte gavle med udsavet, hjerteformet afslutning, kronet af spir (til lys og blomster). Blåmalet, med grå kantstriber.

To *pengebøsser*, af messing, på hver side af indgangsdøren i våbenhuset.

Orgel, af standardtype, bygget 1974 af Vestre's Orgel- og pianofabrikk, Haramsøy-Alesund, Norge. Seks stemmer, ét manual og pedal. Disposition: Manual: Rørfløyte 8', Princi-

pal 4', Gedaktfløyte 4', Quintatøn 2', Mixtur II—III; delte registre. Pedal: Subbas 16'. I skibets nordvesthjørne. Et †harmonium skænkedes 1905 af Kirsten Christiansen.⁴

Lysekroner, nyere barokkopi, ophængt i skibet.

Kirkeskib, tremastet bark, ophængt i skibet.

Klokke, 1903, tvm. 58 cm. På halsen reliefversaler: »Alting er rede. Kommer til Bryllup« (Matt. 22,4) — »De Smithske Jernstøberier og Maskinverksteder i Aalborg gjorde mig Aar 1903 for Reersø Kirke«.

På skibets sydvestre væg er ophængt forsøvet *egeløvskrans* med graveret skriveskrift: »Til Pastor H. O. Frimodt Møllers Baare. *5.10. 1871 - †26.8.1934«. - »Med Tak fra Menighedsraadsmedlemmerne i Kirke Helsing, Drøsselbjerg og Rersø«.

KILDER OG HENVISNINGER

Ved embedet. Kirkeprotokol for Reersø kirke 1929-19(83).

¹ Ved embedet. Synsprot.

² Jfr. DK. Frborg. s. 1671, og til Lynæs kom en tredje kalk (jfr. s. 2574). Se i øvrigt Kirsten Borg: Englænderne respekterede flådens hellige kar, i Roskilde

Stiftsblad, juli 1983, s. 103-04.

³ Jfr- Laurits Grün: Danske Guld- og Sølvmedes Stempler og Mærker indtil 1943, 1943.

⁴ Slagelse Tidende 29. okt. 1974.